Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 60 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 29, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 29-го БЕРЕЗНЯ 1997 р. Ч.60 РІК CIV.

"РОСІЯ ШТОВХАЄ УКРАЇНУ В НАТО", — Л. КУЧМА

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма в інтерв'ю для телевізійної програми "Післямова" назвав політику Росії щодо України "агресивною". На думку Президента, це може стати поштовхом для вступу України в НАТО. Л Кучма висловив переконання, що український народ "повертатися в минуле не буде", незалежно від того, буде чи не буде Україна членом НАТО.

Відповів Президент і на питання, що стосуються вбивства журналіста Петра Шевченка та інших подібних злочинів, які так і залишилися нерозкритими. На це Президент сказав: "Одна з головних причин — наше недосконале законодавство, на превеликий жаль. Сьогодні будь-яку справу можна розвалити в період слідства. Ми маємо сотні прикладів, коли і доручення, і укази Президента, і постанови Уряду, і рішення парламенту блокуються там, на низу. Важелів сьогодні нема ніяких".

Щодо необхідности ухвалення бюджету і змін в податковій політиці Л. Кучма зазначив: "Я ніколи не підпишу нереальний бюджет, ніколи не підпишу. А він буде нереальним, якщо ухвалюватиметься на старій податковій системі. І я ніколи не буду діяти всупереч конституційних моїх уповноважень". Він пояснив, що від нього вимагають підписання законів, які перебувають на розгляді у Верховній Раді. Це, на його думку, було б грубим порушенням Конституції.

А певні сили в парламенті, на його думку, тільки цього й чекають. "Вони закликають до хазбулатовщини. Я іншими словами це не можу назвати", — сказав Президент.

Наступні вибори покажуть, які сили прийдуть до влади: ті, що знову хочуть будувати комунізм, чи ті, які хочуть іти шляхом ринкових перетворень. Деякі сили в українському парламенті, за словами Президента, над-то дбають про свою попу-лярність, у зв'язку з нас-тупними виборами. На за-питання чи дбає про свою популярність він сам, і чи подав Президент інфор-мацію про свої доходи, Л. Кучма відповів, що дбає. Не може не дбати. Але робить це не словами, а намаганнями впорядкувати економіку держави. Декларацію про приватні доходи він подав у відповідні органи: "Мої доходи вже за цей час стільки шукали, почináючи з передвиборчої кампанії. А сьогодні, коли я сказав, що, можливо, буду бальо-туватися, то занадто посилено. Але знайти те, чого нема, неможливо."

За словами Президента, сьогодні в Україні 12 млн. людей не отримують зарплатні. Ці люди висловлюють своє невдоволення на манiфестаціях і допомагають Президентові бачити, як працюють керівники на місцях і чи здатні вони вирішити проблеми, передусім економічні.

На зауваження, що деякі урядовці зовсім від-

(Закінчення на стор. 4)

Створюють Республіканську Християнську Партію

Київ. — Відомі націонал-демократи, яких виключено цього місяця з Української Республіканської Партії, заявили 25-го березня, що мають намір створити свою партію — Республіканську Християнську Партію, повідомила УНІАР.

„1-го травня відбудеться установчий з'їзд Республіканської Християнської Партії", — заявили на пресконференції депутати Верховної Ради Микола Поровський, Михайло Горинь та Микола Горбаль.

Пресконференція відбулася після засідання організаційного комітету, на якому ухвалено декларацію про створення партії.

„Усвідомлюючи відповідальність за справу, започатковану УГС-УРП, вболіваючи за долю тисяч побратимів, котрі прийшли у партію повіривши в гуманні демократичні принципи УРП та високу мораль і духовну атмосферу, а нині опинилися поза партією, ми проголошуємо про намір продовжити виконання завдань УГС-УРП у новій партії, — сказано в декларації. — Ми доручаємо керівництву організаційного комітету після установчого з'їзду провести консультації щодо можливостей входження РХП до виборчого блоку 'Рух за народ, за Україну'".

Як відомо, п'ятьох республіканців — Михайла Гориня, Богдана Гориня, Миколу Поровського, Миколу Горбаля і Олеся Шевченка — виключено, згідно з постановою Великої Ради, „за деструктивні дії, спрямовані на дестабілізацію внутрішньопартійної ситуації та підрив іміджу УРП".

Виключені вже деякий час не погоджувалися з курсом керівництва партії, яке, за їхніми словами, намагається перетворити УРП на „екстремістську праву секту з лівацькими принципами". На їхню думку, теперішні керівники УРП розсварюють національно-демократичні організації і сприяють приходові до влади лівих сил.

У Молдові виникає бльок правих партій

Кишинів, Молдова. — Колишній президент республіки Мірча Снігур повідомив про створення бльоку опозиційних правих партій — Демократичної конвенції, щоб виграти призначені на початок наступного року парляментарні вибори.

„Ми мусимо перемогти, оскільки ліві сили, які тепер дістали контролю над законодавчою і виконавчою владою, загальмували процес національного відродження та економічні реформи, намагаючись поставити Молдову у ще більшу залежність від Росії", — сказав М. Снігур на пресовій конференції у молдавській столиці. Він назвав наставлення теперішнього президента Молдови Петра Лучинського „уговдовським" щодо питання виведення російських військ з Придністров'я. „Російські війська є дестабілізуючим чинником в цьому регіоні і їхнє виведення не слід пов'язувати з розв'язанням придністровської проблеми, як це робить президент Лучинський", — підкреслив М Снігур.

На думку колишнього державного лідера, Молдова може позбутися енергетичної залежности від Росії, коли купуватиме енергоносії в арабських країнах, а також коли створить з Румунією єдину енергосистему.

Щодо поширення НАТО на схід, то М. Снігур вважає це чинником не загрози для Молдови, а навпаки — стабільности.

Оскільки в Молдові, як і в інших післясовєтських державах, розповсюджена „хвороба партійного лідерства", то Демократичну конвенцію очолюватиме не сам М. Снігур, а груповий орган з декількома співголовами.

Чехія має нову воєнну доктрину

Прага, Чехія. — Уряд республіки схвалив запропоновану міністерством оборони нову воєнну доктрину країни, принципи розбудови збройних сил до 2005 року і пляни щодо заміни російських бойових літаків, які дотепер перебувають на озброєнні чеської армії, на літаки чеського і західнього виробництва.

У розмові з журналістами на цю тему прем'єр-міністер Вацлав Клявс підкреслив, що нову доктрину розроблено у зв'язку з близьким вступом Чехії у Північно-атлантійський оборонний союз, про що конкретно буде вирішено під час чергової наради НАТО в Мадриді у липні цього року.

Згідно зі затвердженою доктриною, ступінь загрози для державного суверенітету країни ділиться на чотири категорії, а звідси випливають обов'язки різних установ і також громадян. Першою з них є забезпечення миру, другою — криза ситуація в країні або за її межами, третьою — безпосередня загроза суверенітетові республіки, а четвертою — війна. Доктрина передбачає модернізацію військової техніки і створення оборонних систем, узгіднених зі стандартами НАТО.

Президент Чехії Вацлав Гавел, який брав участь у цій зустрічі з журналістами, сказав, що на території республіки після її вступу до НАТО і „у випадку необхідности" може бути розміщена ядерна зброя НАТО. „Розміщення ядерної зброї на територіях нових членів союзу залежатиме від аналізи риску, і це буде справою самого союзу",— підкреслив президент В. Гавел.

Як відомо, НАТО запевнило Росію, що на територію нових членів не буде розміщено військ НАТО.

Тіньова економіка сягнула 60 відсотків

Київ. — Голова українського центру економічних і політичних досліджень Олександер Разумков сказав, що понад 60 відс. економіки України є в тіні, повідомило 26-го березня агентство Ройтерс. Згідно з попередніми підрахунками, на тіньову частку економіки припадало 40 відс.

Виступаючи перед економістами і політиками, він заявив, що на тіньовий сектор Уряд немає жодного впливу.

Президент Леонід Кучма у своїй промові минулого тижня сказав, що частка тіньової економіки збільшилася від 34-40 відс. до 52-55 відс.

Як свідчать офіційні дані, минулого року зафіксовано падіння валового внутрішнього продукту (ВВП) на 10 відс. Якщо врахувати тіньову економіку, сказав Л. Кучма, зменшення ВВП становило 2-4 відс., а в індустріяльному секторі взагалі не було падіння.

Непомірні податки і суперечливі закони змушували підприємців шукати притулку під покровом тіньової економіки. Тепер парлямент розглядає пакет нових податкових законів, які мають створити кращі умови для легального підприємництва. Наступного місяця Верховна Рада приступає із запізненням на три місяці до обговорення бюджету, який може відкрити двері трибільйоновому кредитові від Міжнародного валютного фонду.

Україна і Азербайджан пожвавлять співпрацю

Київ. — Президент Азербайджану Гейдар Алієв знайшов взаєморозуміння у Києві, де він разом з українським президентом Леонідом Кучмою підписав декларацію про дальше співробітництво між двома країнами, повідомила 25-го березня УНІАР.

„Погляди наші збігаються. Розбіжностей ніяких немає", — сказав Л. Кучма на спільній конференції зі своїм азербайджанським партнером, який перебував у Києві з державною візитою. Г. Алієв у свою чергу заявив, що декларація „має характер стратегічного партнерства".

Обидві сторони домовилися активізувати процес створення транскавказького транспортного коридору, яким має йти в Україну каспійська нафта, і засвідчили єдність поглядів на вирішення конфлікту в Нагорному Карабасі, що належить до Азербайджану, але населений переважно вірменами.

Україна і Азербайджан є традиційними союзниками, які скептично ставляться до СНД та інтеграційних процесів, заініційованих Росією.

Свідченням особливих відносин обох країн цього разу стало те, що Л. Кучма нагородив Г. Алієва орденом князя Ярослава Мудрого за внесок у розвиток стосунків між двома країнами, а посадник столиці Олександер Омельченко вручив президентові Азербайджану диплом почесного гостя Києва і символічний ключ від міста.

Відносини України і Азербайджану, за словами міністра закордонних справ Геннадія Удовенка, розвиваються „не за рахунок третіх держав". На пресконференції, яка відбулася на летовищі відразу після прибуття Г. Алієва, український міністер зазначив, що „ми проводимо виважений зовнішньополітичний курс, враховуємо ситуацію, що склалася в Закавказзі".

Г. Удовенко також сказав, що товарообіг між двома країнами, який минулого року був на рівні лише 120 млн. дол., може збільшитися від активного використання переправи Поті-Одеса, яка є частиною транскавказького коридору.

Після закінчення переговорів Г. Алієв сказав, що Росія навряд чи зможе завадити створенню цього коридору. „У 1994 році ми підписали контракт [щодо

(Закінчення на стор. 4)

ВЕЛИКОДНЯ П'ЯТНИЦЯ

З уваги на Великодню П'ятницю, це число „Свободи" друкується з датою суботи, 29-го березня. Наступне число „Свободи" друкуватиметься в понеділок, 31-го березня, з датою вівтірка, 1-го квітня.

Контракти з Пакістаном буде виконано

Київ (УНІАР). — Контракти з Пакістаном буде виконано за будь-яких умов, заявив міністер оборони України Олександер Кузьмук після повернення з ярмарку озброєнь "Айдекс–97" в Об'єднаних Арабських Еміратах. За словами міністра, танкові гармати та інші комплектуючі для продажу українці будуть виробляти самі, бо в них є необхідні для цього технології.

Раніше заступник генерального директора "Росвооруженія" Олег Сидоренко заявив у Москві, що Україна та інші держави, експортуючи зброю за демпінговими цінами, наносять Росії матеріяльні втрати. Проте, обурення росіян, навіть якщо воно викликане занепокоєнням Індії щодо танкового контракту, міністер оборони України не вважає серйозною причиною, щоб не продавати українську техніку Пакістанові: "Росіяни хочуть продавати зброю разом з усіма іншими країнами СНД — Україна самостійна".

Крім того, О. Кузьмук повідомив, що сума укладеного з Індонезією на військовому ярмарку "Айдекс–97" контракту на доставу їй Україною плаваючих бронькованих машин та іншої техніки на 610,000 дол., це дрібний контракт.

У Клівленді проходить виставка великодніх писанок

Клівленд. — Тут 10-го березня у Клівлендському музеї історії природи відкрилася виставка „Українські великодні писанки: старовинне святкування весни". Експозиція включає 400 писанок з колекції, або власного виготовлення Тані Осадци з міста Трой, Огайо, а також інші українські мистецькі вироби з колекції Українського Музею в Клівленді.

Виставка триватиме до 2-го червня ц.р. Відкрита вона від понеділка до суботи від 10-5-ої год., у неділі — від 12-5-ої год. Додатково, музей відкритий до 3-го травня у середи та суботи до 10-ої год. вечора. Адреса музею: 1 Wade Oval Drive. Телефони для інформацій (800) 317-9155 або (216) 231-4600.

В Україні
(З інформацій УНІАР)

ЕКСПЕРТИЗА НАУКОВИХ ПРОГРАМ

КИЇВ. — "За підсумками результатів конкурсу науково-технічних програм 1997 року можна сказати, що наука України працювати може і є сили, спроможні пропонувати діючі проєкти у різних галузях", — сказав міністер у справах науки і технологій Володимир Семиноженко. За його словами, на конкурс надійшло понад 8,000 проєктів, виконаних за 59-ма програмами. Найбільше число проєктів охоплює три напрями: екологічну безпеку України — 335; підвищення надійности і продовження терміну використання машин і конструкцій — 349; перспективні засоби обчислювальної техніки, аналітичне приладобудування, телекомунікації — 347 проєктів. Після вивчення їх експертними комісіями, залишено 1,000 проєктів. Тепер вирішується питання, у які з них вкладати інвестиції першочергово. Переваrу матимуть ті проєкти, які відповідатимуть двом критеріям: якості та своєчасності, зазначив міністер. Проєкти, які не будуть проінвестовані Україною, рекомендуватимуться закордонним інвесторам.

СТВОРЕНО СОЦІЯЛІСТИЧНУ СЕЛЯНСЬКУ ФРАКЦІЮ

КИЇВ. — В Українському парляменті після створення фракції "Аграрна Партія України" під загрозою розвалу опинилася фракція соціялістів: у ній залишилося 23 депутати, в той час, як необхідно не менше 25. Соціялісти запропонували аграрникам об'єднатися. Таким чином створено Соціялістичну Селянську фракцію, до якої увійшло 34 депутати. Серед них депутат від Криму, комуніст Анатолій Дробитов, члени Селянської Партії України Геннадій Луньов, Сергій Сас, Василь Гончар, Василь Цушко, Григорій Довганчин, Сергій Довгань, Ростислав Чапюк, Володимир Олексеєнко, позапартійні депутати Микола Дудченко, Віктор Суслов та інші.

ВИМАГАЮТЬ ОФІЦІЙНОГО СТАТУСУ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

ДОНЕЦЬКЕ. — Сесія Донецької Обласної Ради 21-го березня ухвалила звернення до Верховної Ради України з вимогою надати російській мові статусу офіційної з тим, щоб її використовувати на сесіях у місцевих радах. Спеціяльно ухваленою постановою Донецька Обласна Рада зобов'язала районні ради розглянути питання про використання російської мови на своїх сесіях і прийняти відповідні рішення. Голова Донецької обласної державної адміністрації закликав депутатів до розважних дій, оскільки, за його словами, проблеми мови в Донецькій області не існує. Російська мова там панує і без того, а шкіл з українською мовою навчання не більше, ніж 4 відсотки, тобто, менше, ніж їх було у 1989 році.

ДЕНЬ ГУМОРУ

ОДЕСА. — У зв'язку зі святкуванням Дня Гумору голова Одеської Міської Ради Едуард Гурвіц видав розпорядження, згідно з яким 1-го квітня оголошено неробочим днем. В Одесі 1-го квітня традиційно відзначається як День Гумору. Міські підприємства, організації та навчальні заклади замість 1-го квітня працюватимуть в один із наступних вихідних днів.

ПІДНЯТО ДЕРЖАВНИЙ ПРАПОР

КИЇВ. — Тут 21-го березня відбулося урочисте віче, присвячене 80-річчю Центральної Ради, організоване виборчим об'єднанням "Рух за народ, за Україну". На вічу виступили віцепрем'єр-міністер України Іван Курас, співголова Конгресу Української Інтелігенції Іван Драч, академік Ярослав Яцків, голова Товариства "Просвіта" Павло Мовчан та відомий історик Тарас Гунчак. У своїй промові П. Мовчан зазначив, що 19-го березня знаменує початок української демократичної революції, тому цей день має відзначатися як державне свято, а встановлені комуністичним режимом свята 7-го листопада, 8-го березня та 1-го травня час уже викреслити з українського календаря. У зв'язку з вічем на кілька хвилин на Володимирській вулиці було зупинено рух транспорту і під звуки державного гимну над будинком піднято посвячений Патріярхом УПЦ КП Філаретом державний прапор.

РЯДИ КОМУНІСТІВ ПОПОВНЮЮТЬСЯ

ДОНЕЦЬКЕ. — У Волноваській окрузі Донецької области відбулися вибори до Верховної Ради України нинішнього скликання. Обрано депутата до Верховної Ради на місце загиблого Євгена Щербаня. Член Комуністичної Партії Валерій Іванов переміг свого суперника від Ліберальної Партії Олега Вялова. За Іванова проголосували майже 56 відс. виборців, які взяли участь у виборах.

ЗАЯВА НРУ

КИЇВ. — Народний Рух України оприлюднив заяву з протестом проти опублікованої в газеті "Молода Галичина" фальшивої інформації про нібито викрадення невідомими особами в закордонного рухівського емісара 300,000 долярів, буцімто призначених для фінансування виборчої кампанії. Автори заяви вважають це "брудною інсинуацією", котра має на меті дискредитувати НРУ в очах виборців. На думку лідерів Руху, як ліві, так і праві радикальні сили вбачають у Русі серйозного конкурента у майбутніх виборах. Навколо згаданої газети гуртуються праві радикали, а колишній орган ЦК КПУ передрукував фальшивку. "Поява неправдивої публікації на шпальтах цієї газети змушує нас звернутися по захист честі й авторитету нашої організації до судових органів", — сказано в заяві.

У СВІТІ

ЧЕРЕЗ ВІДСУТНІСТЬ ВІДПОВІДНИХ законів Росія залишається на узбіччі світової боротьби з відмиванням нелегальних грошей і організованою злочинністю. Країна перетворюється у „міжнародну пральню". Експерти Державної думи в питаннях безпеки певні, що тіньовий економічний обіг вже перевищив 40 відсотків від валового національного продукту. А на споживчому ринку тіньовий обіг складає 58 відсотків. Тільки протягом минулого року слідчі органи виявили 10 трильйонів вкрадених від держави рублів. Найгірше, що злочинні капітали не тільки дедалі поширюють економічну базу мафії, але дозволяють їй збільшувати політичну вагу у суспільстві. Тому на Заході все більше панує думка про Росію як про стовідсоткову кримінальну країну, тобто країну, де всі 100 процентів капіталу мають протизаконне походження.

В АМЕРИЦІ

В РАМКАХ ПІДГОТОВИ можливої евакуації американських громадян з охопленого громадянською війною Заїру ЗСА післали до берегів цієї країни десантовий корабель "Нассо" з тисячею морських піхотинців. Тепер корабель знаходиться в Адріятичному морі.

ЗА ПЕРШІ П'ЯТЬ МІСЯЦІВ теперішнього фінансового року на 12 відс. збільшився дефіцит федерального бюджету ЗСА. Як повідомив Департамент фінансів, особливо різкий стрибок дефіциту відзначено в минулому місяці — 44 блн. дол. У лютому надходження в державну скарбницю склали 90 блн. дол., а видатки — 134 блн. Серед найбільших бюджетних позицій — видатки на соціяльне забезпечення — 32,5 блн. дол., медичне забезпечення і допомога — майже 27 блн., обслуговування державного довгу — 21 блн., оборона — 20 блн. дол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Тому що ми такі...

Вперте запитання: як могло статися, що державний провід, покликаний стати біля стерна українського державного корабля заради незалежного курсу, заради врятування української культури, мови, взагалі української нації зі смертельних обіймів Москви, тепер, ще нічого або майже нічого не зробивши для здійснення цього великого — перед лицем цілого людства — завдання, вже веде себе так, ніби те завдання вповні виконане, ніби українській культурі, українській нації нічого не загрожує? „Після проголошення державної незалежности України ми ні разу не чули, щоб держава виступала від імені українців, корінного народу",— пише в „Літературній Україні" (з 6-го березня ц. р.) відомий український громадський діяч Юрій Бадзьо.

Не запитуємо: чому? Тому що ми такі. Тому що нашою національною рисою є догоджати іншим. Тому що державним мужам України дуже кортить виказатися перед світом великими демократами: якось не пасує дискредитувати росіян, мова і культура (радше — безкультур'я) яких продовжують панувати в Україні.

Не дай Боже, щоб когось хоч трохи заболіло — нехай вже краще болить українців, вони до цього звикли. Тим більше, що з точки зору „світового проґресу", як писав у своїй книжці Дмитро Табачник, недавній глава президентської Адміністрації, Україна повинна бути політичною, а не етнічною державою. Ох вже той Табачник!

Але ось міркування нового глави, Євгена Кушнарьова. Коли гостроязикі газетярі запитали його, як він пояснить „той очевидний факт, що Президент добирає у коло своїх помічників людей, не схильних до національної ідеї", то Є. Кушнарьов відповів, що, на його думку, „ця ідея не є єдиною рушійною силою для України, хоч і є важлива... Бо є й інші пріоритети". Зокрема він особисто „готовий день і ніч працювати за права і свободи людини".Боже, скільки це триватиме? Протиставляти права людини і права нації — і називати це „рушійною силою", демократією, завтрашнім днем? Ні, то день вчорашній! Державний провід України все ще перебуває в полоні ґорбачовської демагогії, яка, в цілях „перебудовної" регабілітації імперії, лукаво ставила права людини над право народу на замовизначення. Ґорбачов, при всьому його розумі, не зміг збагнути, що прагнення уярмленого народу до волі — то не якесь другорядне, „абстрактне" право, бо ж народ складається з конкретних, живих одиниць, які тієї волі жадають.

Українська держава потребує свідомого українського провідництва. Дуже тішимося, що Україна має Президента, здатного вчитися, самовдосконалюватися, відкривати серце раніше недоступним істинам. Бачимо це з надавньої акції, спрямованої на утвердження української мови як державної. Сам Л. Кучма принципово перейшов на українську, і хоч вона в нього ще не дуже презентабельна, однак це вже має добрий вплив на оточення. Той самий Є. Кушнарьов вже розмовляє доброю українською. Щоправда, як признався він в одному з останніх інтерв'ю, „в родині ми користуємося російською, проте тепер, коли дружина та діти відвідують мене у Києві і чують навколо себе переважно українську мову, вони дуже серйозно над цим питанням задумались". Що ж, нехай задумуються, і на цьому дякуємо. Проблема в іншому: моральний приклад — дуже добра річ, але поки він вплине та пробудитить всю спільноту, на це треба дуже і дуже багато часу. Тому до моральних взірців мусить додатися загальна проукраїнська атмосфера, спонтанно витворена народом і свідомо підтримана державним проводом та законом. Її ще нема. Київська „Українська Газета" дивується:чому дружина російського прем'єра Черномирдіна, яка є українкою, розмовляє мовою свого чоловіка-росіянина, а дружина Президента Кучми, росіянка, не розмовляє мовою свого чоловіка-українця? Боже, поможи Кучмі розбудувати Україну до тієї міри, щоб на українську перейшла не лише дружина Черномирдіна, але й сам Черномирдін! Боже, позбав українців тавра меншвартости, навчи їх любити ближніх „як самих себе" — тобто навчи їх любити себе! Бо як, наприклад, зрозуміти другу половину речення Першої леді України: „З усіма нашими сусідами, а особливо з Росією ми повинні намагатися жити в мирі, дружбі і злагоді. За однієї, звичайно, умови: швидкість руху назустріч один одному має бути приблизно рівною..."

Назустріч один одному?!...

Володимир Романюк

ЯКОЮ БУДЕ УКРАЇНА, ЗАЛЕЖИТЬ ВІД УКРАЇНЦІВ

II

Менше обіцянок — більше діла

Ще одним парадоксом назвав Л. Кучма законодавчо освячене двовладдя, запрограмоване протистояння між керівниками місцевих адміністрацій та рад без чітких законодавчо окреслених повноважень останніх. Щодо Уряду, то Президент, між іншим, висловився: "Хай буде менше рішень та обіцянок, але вони повинні безумовно виконуватись". А щодо кадрових змін та переміщень, то без суттєвих і глибинних змін, без наведення порядку в державі, в організації та функціонуванні влади вони залишатимуться напівкосметичними заходами. Питанням вийняткового значення є розробка та здійснення глибокої адміністративної реформи, зміна організаційних структур самих міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, їх пристосування до нових функціональних особливостей та вимог. Адміністративна реформа має включати в себе запровадження цілісної та дієздатної системи державної контролі. Комплексно–адміністративна реформа повинна радикально змінити систему управління державою усіма сферами суспільного життя і перетворити її з гальма економічних та соціяльних перетворень на один з визначальних чинників її прискорення. Найближчим часом Президент видасть указ про утворення Державної комісії з проведення україно–адміністративної реформи.

Нинішній Уряд, як і попередній, все ще не забезпечує належного динамізму, але 1996 рік не можна вважати втраченим. Перед Урядом тепер стоїть завдання розробити програми економічних реформ на наступні 2,5–3 роки. З їх здійсненням завершиться виконання завдань перехідного періоду. Вперше за останні п'ять років ставиться питання про стабілізацію економіки на пріоритетності стабілізації фінансів низової ланки, зниження податкового тиску та запровадження нової політики амортизації. Без прийняття належного бюджету про ніяку стабілізацію не доводиться говорити. Проте, ключ від бюджету, сказав Л. Кучма, не в кишені Президента, а вся країна повинна знати, що сьогодні це питання вирішується в сесійній залі Верховної Ради, і якщо депутати дійсно піклуються про свій народ, а не про свої майбутні депутатські мандати, то повинні показувати справжній державний підхід. Потрібна глибока податкова реформа. У контексті цієї проблеми пекучим є питання посилення фінансово–бюджетної дисципліни. Президент доручив Урядові протягом місяця розробити проєкт Указу про державну фінансову контролю в Україні; невідкладно треба приймати й закон про декларування доходів, майна громадян, перекрити всі леґально, офіційно узаконені канали несплати податків. Підраховано, що до Державного бюджету в минулому році не надійшло майже 30 відсотків і від загальної суми бартерних операцій.

Особливо гострою є проблема подолання платіжної кризи, яка фактично паралізує національну економіку. Для її розв'язання потрібно поєднати фінансову та грошову стабілізацію, зміцнити банківську систему. Президент рішуче виступає проти емісії, а натомість шлях забезпечення монотизації валового продукту бачить у дальшому зміцненні гривні. Наша стратегічна мета, сказав Президент, якнайскоріше вийти на неемісійне покриття бюджетного дефіциту, зменшивши його до суми, що не перевищує трьох відсотків валового продукту. Спеціяльної уваги потребує дальше реформування банківської системи.

Зупинившись на політиці в промисловості, Л. Кучма найголовнішим тут назвав перехід від стримування неґативних тенденцій до заохочення інвестиційного процесу та структурної перебудови. Відновлювати діючі виробничі структури треба власними коштами. Важливим механізмом нагромадження та перерозподілу інвестиційних ресурсів має стати фондовий ринок; особливі надії покладаються на залучення іноземних інвестицій, а для цього слід подолати бар'єри на шляху іноземного інвестора, яких в Україні ще надто багато, зокрема, корумпованість державного апарату. Потрібно також законодавчо закріпити право продажу іноземним інвесторам об'єктів приватизації разом із земельними ділянками. Остання думка Л. Кучми супроводжувалася бурхливими оплесками та схвальними вигуками.

Ще в 1994 році за ініціятивою Президента було розроблено проєкти програмної структурної перебудови економіки та концепцію державної промислової політики. Однак, ці документи стали об'єктом бюрократичної тяганини і загубилися в коридорах виконавчої та законодавчої влад. Між іншим, проєкт структурної перебудови розглядався Урядом, який очолювали аж три прем'єр–міністри, проте й до цього часу програму не прийнято. Приблизно така ж доля спіткала концепцію державної промислової політики та програму розвитку аграрно–промислового комплексу.

Основи формування економічної незалежности

Приватний сектор сьогодні — процес установлений, і вже тому потребує підтримки, яка практично не пов'язана з додатковими витратами. Вимагається лише зняти адміністративно–бюрократичні перепони та встановити законодавчі ґарантії. Сьогодні в майже 5,000 акціонерних товариствах України держава володіє пакетом акцій, а практика управління корпоративною власністю держави не витримує критики. Методи, за якими здійснюється приватизація, не забезпечують відбудови виробництв, реструктуризацію фінансів, оновлення продукцій і технологій, зміни форм управління. Складається враження, що галузеві міністерства та відомства свідомо затягують строки приватизації. Це приводить до значних втрат, управлінського безладдя. Через недосконале законодавство навіть приватизація малих підприємств штучно затягується на декілька років, що завдає великої шкоди виробництву.

Перше, що сьогодні треба робити, подобається це комусь чи ні, сказав Президент, це прискорити приватизаційний процес, перейшовши з 1–го липня цього року до інвестиційно–орієнтованої грошової приватизації. В цьому році потрібно завершити другий етап земельної реформи, пов'язаний з паюванням землі, передачею її тим, хто обробляє, дати необхідний поштовх альтернативного шляху приватизації. У структурі банківського капіталу слід формувати вагому частку держави та якнайскоріше прийняти державну програму приватизації на 1997 рік.

Кажучи про зовнішньо–економічну діяльність, Л. Кучма визначальним назвав випереджуючі темпи зростання експорту, як основи формування економічної незалежности України, скорочення дефіциту платіжного балансу. Очевидно, не йдеться про однобічний експорт сировинних ресурсів, що призводить до деіндустріалізації економіки. Прискорений розвиток має дістати експорт обробної промисловости, науковомістких виробництв. Для цього належить відновити реґулюючу ролю держави в зовнішньоекономічній діяльності, розробити спеціяльні програми заохочення експорту високотехнологічних виробництв.

Щодо валютної політики Президент висловився за необхідність курсу лібералізації валютних відносин, запровадження валютного коридору, скасування обов'язкового продажу валюти резидентами, створення передумов для приєднання України до 8–ої статті Статусу Міжнародного Валютного Фонду і забезпечення на цій основі повної конвертованості національної грошової одиниці. Виконання цих завдань вимагає нарощування валютних резервів Національного Банку. В 1997 році слід продовжити працю щодо приєднання України до ГАТТ–СОТ. Членство України в цих організаціях надзвичайно важливе, тому що дозволить перевести торговельно–економічні стосунки з іншими країнами на рівноправну, стійку та довгострокову економіко–правну основу, значно розширить можливості доступу українських товарів на ринки інших країн.

Додати компетентности і професійности

Вже сьогодні вузькість платоспроможного

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про різдвяний дарунок у великодній час

Різні дива бувають у нашому сьогоденні, тож можливо, що не треба нам вже нічим дивуватися, але коли раптом цього тижня застала я біля дверей хати велику пачку з европейськими марками, то не знала — дивуватися, плакати чи сміятися? Побачивши прізвище та адресу надавця, можна було відразу здогадатися, про що йдеться. Та ж це була від моєї німецької приятельки різдвяна „пачка", на тему якої ми вели широке листування та телефонічні розмови, дошукуючись причини і місця її втрати. І ось тепер, коли ми обидві вже „відписали її на страти", бо запити на пошті у Бабилоні і в Бравншвайґу нічого не могли виявити, прийшла вона довгождана, нарешті, у Великодній тиждень за новим стилем, „ціла і ненарушена", до мене.

Якось було мені дивно і трохи ностальгічно розгортати її із кольорового різдвяного паперу, тримати в руках рештки засушених гіллячок европейської сосни і угледіти там меленького традиційного ангелика, що мав зависнути на різдвяній ялинці в моїй хаті. Поза тим пачка була у зовсім доброму стані, а на печатці з Німеччини стояла дата останнього дня листопада 1996 року. Ніякого знаку, ніякого напису, ніякого вибачення і ніякого найменшого знищення чи доказу того, що пачка блукала, не знаючи кудою та до кого мала дістатися.

Ось і дивовижа кінця XX століття, де все має відбуватися за пляном та у прискореному темпі. Правда, якось електронічною поштою ще не навчилися пересилати дарунків, але здавалося б, що сьогоднішня техніка не має ніяких затримок у пошуках. То чому таке запізнення? Здається, вперше в житті дістала я різдвяний дарунок на Великдень, але либонь і такі чуда бувають. Але „чуда" щораз повільнішої і неточної пересилки пошти тепер накопичуються з усіх сторін і змушують ставити собі питання: чи „колись" пошта, везена кіньми та післянцями, не була краще і справніше наладнана? Ось вже понад тиждень минув від надання на пошту в Джерзі Сити листа до Філядельфії (до речі, дорога — дві години автом), а до сьогодні його все ще там немає і невідомо, коли прибуде і чи взагалі потрапить до рук адресата. Ось недавно я вислала „спішною поштою" (заплативши 15 дол.) важливі прилоги, що мали терміново дійти до книжки в Торонто і пересилка „як втяв" була два тижні в дорозі. А що вже говорити про доставу нашої „Свободи"! Тут можуть наші читачі розповідати цілі повісті, але завжди з тією самою „пуентою" про скандальне запізнення достави нашої газети.

Розповідав мені „у неділю, біля церкви" один читач, що від початку того місяця не отримав жодного числа, а є ретельним передплатником, а не „післяплатником" „Свободи". І такі історії, не знаю за які гріхи, доводиться мені постійно вислухувати, де тільки відомо, де я працюю. Читачі нарікають, складають зажалення до адміністрації на пошту, а все і надалі залишається, як у Ремарка „На Заході без змін".

Хто вияснить нам, платникам високих податків, чому такий нелад в американській пошті? Чи тут вина адміністрації, юній, чи урядовців, що в більшості не походять з Північно-американського континенту, чи, може, як дехто підозріває, „Свободу" саботують ворожі українцям сили?

Дорогі читачі, можу вас запевнити, що це не сила „воріженьків", бо, як бачите, сповільнення достави пошти і нелад з тим трапляються тепер не лише при доставі „Свободи". То може поштова адміністрація має якусь тайну умову з розповсюджувачами електронічної пошти, може там діють, як у політичному американському світі, „косоокі" підприємці, що хочуть панувати суцільно на шляху письмового зв'язку поміж людьми? Я, однак, щаслива, що моя пачка знайшла вкінці мене ще між святами, а не так, як певного американця лист знайшов аж по 30 роках, тому що приліпився до мішка і тільки недавно його звідти витрясли при якихось порядках. Чи не добре було б „витрясти" декого з високих поштових бюрократів з посади, то може запанував би порядок? Важко нам самотужко розв'язати цю таємницю поштового апарату.

Одне певне, що я тепер не знаю чи повертатися думками до минулого Різдва, чи дати ангелика поміж писанки й зробити „мішанку" обох найбільших наших свят.

О-КА

Марта Тарнавська

Болючий пошук рідного кореня

II

Венді Смит високо оцінює письменницький хист автора: „Мова Кіфер виявляє захоплююче пов'язання точних спостережень і яскравої насиченої емоцією образовости... Вона добре розуміє своїх героїв і вірить, що вони можуть нас чогось навчити, а водночас вона не боїться основної містерії людського існування". Рецензент у "Seattle Times" з 17-го лютого 1991 року Майкл Апчирч каже про Кіфер: „Її проза прозора, точна, лірична, але під її вигладженою поверхнею біжить сильна, часом повна відчаю, підводна течія".

Всі ці завваги рецензентів стосувалися книжки оповідань „Мандрівні дами", яка вийшла друком ще 1991 року. Але вони значною мірою також харектеризують і найновішу книжку Кулик Кіфер.

„Зелена бібліотека" — це перша книжка канадської письменниці, яка ставить у центрі увагу українську проблематику. Героїня роману Ева, незадоволена життям розведена мати 11-річного сина, починає досліджувати своє походження і таємниці особистого життя своїх батьків. Випадок наводить її на слід правдивого її батька, коханця її мами, який, виявляється, був одним із тих, кого в Канаді називали згірдливо „богунками". В житті Еви був ще один український еміґрант — син прибиральниці дому її батьків, Алекс Мороз, її дитяча любов. Він із своїм батьком-комуністом повернувся в Україну, але десь у Канаді залишилися його мати і сестра, Евина шкільна товаришка, і Ева шукає їх, щоб знову нав'язати контакт з українцями. Ева їде як туристка до Києва, віднаходить Олексу Мороза, і відкриває для себе землю свого батька разом із її складною і трагічною історією. Події роману відбуваються 1993 року то в Канаді, то в Києві; вони переплетені кінометографічними короткими кадрами, що кидають погляд у недавньоминуле. Авторка ввела у роман велику (надто велику!) кількість пізнавального українознавчого матеріялу: тут знаходимо не тільки натяки чи згадки, але і цілі довідки про українських поселенців Канади, про події і проблеми історії України, а навіть короткі лекції української мови. Є тут згадка і про „Повість временних літ", і про голод, і про літературну дискусію тридцятих років, і про підмінований в час війни Хрещатик, і про Бабин Яр, де нібито загинула бабуня героїні, поетеса Леся Левкович, і про вивози молоді на примусові роботи до Німеччини, і про Чорнобиль, і про українсько-російські подружжя... Є тут і про долю прибулих до Канади „ді-пі", і про їхні конфлікти з канадськими комуністами, і про спроби асиміляції українців у Канаді, і про упередження деяких канадців до українських „ді-пі", серед яких, мовляв, є і колишні сторожі німецьких концентраційних таборів... Все це вплетене в розповідь, діялоги, в сюжет. Вставки ці часом дуже вдалі, органічно пов'язані з композицією роману. Але подекуди вони вражають надуманістю і штучністю, а то й прибирають майже публіцистичний характер.

Авторка вдало змальовує атмосферу екзистенціяльного відчуження і вміє натяками, недоговореннями розгортати сюжет поступово, втримуючи таким способом зацікавлення читача. Але сюжет сам побудований на низці малоправдоподібних випадковостей, а й характеристика героїв роману не завжди переконлива.

Жителям України і туристам з діяспори напевно цікаво, як описує авторка враження своєї героїні, канадської туристки, від Києва, від зустрічі з киянами? Ось кілька образів із книжок. Перше враження — здивування: все чуже, незвичне, незрозуміле, загрозливе. Навіть ґрунт під ногами — асфальт, потрісканий, з видовбаними ямами, що на ньому можна зломити ногу. Митниця, яка трактує всіх як потенційних злочинців. Передчасно постарілі жінки, які прибирають летовище старосвітськими віниками. Бюрократична, неввічлива готелева обслуга. Друг її дитинства, Олекса, із золотими передніми зубами.

Велике місто майже без автомобільного руху, темне, немов би була війна і треба було затемнювати вікна. Пересторога, що Ева не може сама оглядати місто, бо мапи Києва англійською мовою не купиш, а до таксі жінці самій сідати небезпечно. Житлові кімнати — малі, як мишоловки; потворні, бридкі мешканеві будинки. Ряди гидких крамниць на Хрещатику, де продають тільки ляльки-матріошки масової продукції і дерев'яні коробки недбалого фабричного виробу. Твердження про те, що тепер, мовляв, люди можуть говорити і писати все що хочуть, але немає паперу, щоб це надрукувати і нема грошей, щоб купувати книжки. Захоплення в героїні викликають тільки великі дерева каштанів і парки, де сидять люди, читаючи: звідси і назва роману „Зелена бібліотека".

Герої „Зеленої бібліотеки" — це люди, поранені життям. Секс — а його в романі багато — дає їм коротке відпруження від екзистенціяльної самотности, але він не веде до любови. Почуття Еви до України — амбівалентне: вона керується не сантиментом, а цікавістю і бажанням знайти щось, що виповнило б порожнечу її життя. Вона признається сама собі, що вона не любить і не розуміє країни своїх предків. Але вона тягнеться до неї напівусвідомленими прагненнями належати кудись, віднайти рідний корінь. Бо вона, повернувшись у Канаду, до великого порожнього дому в яскраво освітленому місті з гладенькими асфальтовими вулицями, почуває себе безпритульною і бездомною.

Лекції англійської мови
ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Зайняття двадцять друге

БЛИЗЬКІ ЗА ЗНАЧЕННЯМ СЛОВА

Частина II

(Частина І була поміщена у „Свободі“, ч. 50 з 14-го березня ц.р.)

Слово **country** має два основних, найчастіше вживаних значення. Перше з них — „країна“ — особливих складностей не створює:
What country are you from? — З якої ви країни?

Друге значення можна перекласти як „сільська місцевість“; воно протилежне поняттю „місто“:
We go to the country for the summer. — На літо ми виїжджаємо на село.

Важливо зрозуміти, що **country** означає тільки загальнене село; маленький населений пункт називається **village**, а передмістя — **suburb**.
country life — сільське життя;
country music — музика в стилі „кантрі“ (себто у „сільському“ стилі);
a country road — польова (степова) дорога;
a country club — підміський клюб;
a country house — дача, дім за містом.

Слову „місто“ відповідають два англійські:
town — містечко
Which is the nearest town to your farm? — Яке містечко найближче до вашої ферми?
city — велике місто (цікаве, що історично різницю вважали не за величиною, а за адміністративною важливістю — в минулі часи в **city** був розташований архиєпископ).
Traffic is a serious problem in large cities. — Подорожній рух — серйозна проблема великих міст.

Назва відомої кінострічки Ч. Чапліна — **“City Lights”** — „Вогні великого міста“.

Відзначимо знову — коли говориться про місто у широкому значенні, то часто вживається **town** (без артикля).
He lives in the country, but he works in town. — Він живе за містом, але працює у місті.
Last Friday I was out of town. — Минулої п'ятниці мене не було у місті.

Два англійські слова (**house, home**) відповідають українському поняттю „дім“:
house — будівля, будинок, кам'яниця
I live in a five-storey house. — Я живу в п'ятиповерховому домі.
He has an apartment in Manhattan and a house in the country. — У нього є помешкання в Мангеттені і дім за містом.

Слово **home** пов'язане з поняттям домашнього вогнища (у переносному значенні) — домашнього тепла, притульности:
Make yourself at home! — Почувайтеся як вдома!
I do not feel at home in this huge house. — Я не почуваюся як вдома у цьому величезному будинку.
This house is our home. — Ми живемо в цьому домі.

Англійське прислів'я чітко „фіксує“ різницю між цими словами:
Men make houses, women make homes. — Мужчини будують будівлі, а жінки створюють домашній притулок.

Останнім часом в Америці слово **home** часто вживається у значенні „житло“:
You can buy a home at a reasonable price. — Ви можете купити дім за помірковану ціну.

Як бачимо, реклама з вигодою вживає тепло слова **home**.

Ось ще декілька словосполучень:
household — люди, які живуть під одним дахом; деколи перекладається як „сім'я“, деколи — як „домашнє господарство“.
She is the head of the household. — Вона — голова сім'ї.
household goods — товари домашнього вжитку;
household expenses — домашні видатки
He is homesick. — Він тужить за домом

Заклади, які надають послуги догляду за дітьми або старшими людьми, називаються словом **home**:
a children's home — дитячий будинок
a nursing home — будинок для старших людей

Одначе: **madhouse** — будинок для психічнохворих
I can't work, this is a madhouse. — Я не можу працювати, це — дім психічнохворих.

Словосполученню „виходити з дому“ відповідає англійське дієслово **“leave”**:
Wneh do you leave home in the morning? — Коли ви ранками виходите з дому?
He left home at the age of 16. — Він залишив батьківський дім, коли мав 16 років.

Багато помилок у початківців викликає українське слово „інший“ — слова **other і another** ні в якому разі не є синонімами, не дивлячись на їх зовнішню подібність.

1) **other** (перед іменниками в множині або одиниці) — інший, решта
I want to go to other place next time. — Наступним разом я хочу поїхати в інше місце.
He is busy now, call him some other time. — Він зайнятий тепер, подзвоніть іншим разом.
There are some other people waiting for you. — На вас чекають ще інші люди.
Where are the other students? — Де решта студентів?

2) Якщо **other** вживається без іменника, воно може приєднувати **-s**:
One pen is red, the other is black. — Одна ручка червона, інша — чорна.
I don't like this lamp — do you have any others? — Мені не подобається ця лямпа — чи ви маєте інакші?
Some people like it, others don't. — Одним людям це подобається, іншим —ні.

3) **another** — ще один, додатковий
Do you want another cup of tea? — Чи ви хотіли б ще чашку чаю?
Another two minutes and it'll be late. — Ще дві хвилини — і буде пізно.

Порівняйте:
Bring me another chair = Bring me one more chair. — Принесіть ще одне (таке саме) крісло.
Bring me the other chair; this one is too small. — Принесіть інше крісло, це — замале.

Вислів **each other** і **one another** — синоніми:
It's natural for friends to help each other. — Природньо, що друзі допомагають один одному.

Автор лекцій англійської мови — Віталій Левенталь. Матеріял опрацювала відповідально за рубрику Галина Колесса. Автор застерігає за собою усі права.

© В. Левенталь

„Рідна Школа“ в Баффало у поклоні Кобзареві

9-го березня ц. р. у залі школи св. Миколая в Баффало відбулася святочна програма в честь Тараса Шевченка. Завдячуючи вчителькам „Рідної Школи“, наша громада скромно відзначила пам'ять роковин Тараса Шевченка.

Гарно вдягнені у вишиванки діточки громадно взяли участь у Службі Божій, де о. декан Маріян Процик в проповіді звернувся до дітвори, звертаючи увагу на заповіт Кобзаря пам'ятати про свій український народ, вивчати його мову й ніколи її не забувати.

З приємністю зауважуємо, що громада, не маючи можливости на ширше відзначення роковин, прийшла чисельно засвідчити свою відданість і любов до Пробудителя національної свідомости, яка утвердилася тому п'ять літ нашою державністю. Програму свята відкрила директорка школи Оксана Бережницька, вітаючи присутніх.

Святочне слово виголосив учень Андрій Гриньків, змістом біографії поета. Присутні відспівали „Заповіт“.

В програму свята входили рецитації поезій Тараса Шевченка, які кожний учень вивчив напам'ять, і після кожної рецитації присутні ентузіястично дякували виконавцям. Рецитації переплітався співами дітвори, а до виконання причинилася копітка праця довголітньої учительки Олі Чмоли. Святочну програму закінчено відспіванням усіми присутніми національного славня.

Належиться подякувати Оксані Бережницькій, Олі Чмолі, Ірині Ващак, Лесі Савці, Ірині Іванюк і всім, хто причинився до приготування цих роковин.

Признання належиться й родичам, що не шкодують часу і труду суботами возити своїх діток в „Рідну Школу“.

Учасники свята ще довго гомоніли при солодким і каві, яку приготовив Батьківський комітет під головуванням Христі Коновки.

Маркіян Й. Стасюк

Спільними зусиллями

Кілька років тому в газеті з'явився лист А. Тупиці під заголовком „Ми були вдячні“. Це звернення до людей доброї волі з проханням про допомогу. А. Тупиця — директор україномовної школи-інтернату в Артемівському. Великий відсоток учнів цієї школи — круглі сироти або, як каже А. Тупиця, діти з тяжкою життєвою долею. Нас вразило ще й те, що з 28-ох шкіл в Артемівському лише дві — україномовні. Школа-інтернат — одна з них.

Ми, члени православної парафії св. Юрія Переможця в Міннеаполісі (нас лише 50 родин, більшість пенсіонерів), відразу відгукнулися. Крім одягу і взуття висилаємо книжки і іграшки для дітей різного віку. Дотепер через фірму „Оксана“ вислали 1,672 фунти. Кількість пакунків (356 фунтів) вислано також до притулку для старих та до сиротинця в Сумах.

Нам втішно було дізнатися із статтей та заміток, нещодавно друкованих у часописах, що не лише ми, а й інші громади підтримують інтернат в Артемівському. Надіємось, що спільними зусиллями і надалі продовжимо допомогу акцію школі-інтернатові не лише добрим словом, а й ділом.

Адреса школи: 343400 Україна, Донецька область, м. Артемівське, вул. Чапліна 1. Школа-інтернат ч. 1.

Н. Н. Булавицька

О. Геймур співала на прийнятті республіканців

В День Президентів 12-го лютого відбувся в Ню Йорку святочний обід комітету Республіканської партії великого Ню Йорку з участю цілого ряду передових політичних активістів, як також підприємців. Серед них можна було побачити посадника Ню Йорку Рудольфа Джуліяні, губернатора стейту Ню Джерзі Крістін Віттман, представника перешкодженого губернатора стейту Ню Йорк Джорджа Патакі та інших. Обід, на якому було понад 250 осіб, своєю ціною 1,000 дол. від особи мав на цілі зібрати фонди на передвиборчу кампанію для сенатора Роя Гудмена. На обіді довше слово виголосив мейор Р. Джуліяні, в якому подав статистику мешканців Ню Йорку, які були чи будуть на фінансовій підтримці міста, як також звернув увагу на зменшення злочинів завдяки кращій службі безпеки. На подібні теми говорила К. Віттман.

У концертовій частині співала українська співачка Олена Геймур, яка виконала дві оперові арії, як також американський національний гимн, що розпочав імпрезу, та популярну пісню Джерома Керна „Все, чим ти є“ на закінчення. Її спів присутні нагородили довгими та теплими оплесками. Як відомо, О. Геймур закінчила музичну школу Джулліярд із ступенем магістра.

Ольга Ленська

РАДІО КАБУЛЮ, афганської столиці, повідомило, що лідери фундаменталістичного руху „Талібан“ вигнали з різних державних постів 66 службовців, бо вони „занадто коротко підстригали свої бороди“, які, на думку мусулман, є „символами благочестя“. Представник влади мулла Муазін, обов'язком якого є контролювати дотримання мусулманських релоігійних і громадських приписів, сказав у розмові з журналістами: „Ми не один раз остерігали щодо того, щоб чоловіки не надто коротко стригли свої бороди. Відтепер ми маємо директиву виганяти з державних праць усіх, хто має неправильну бороду“. „Правильна“, як авторитетно визначив мулла Муазін, має бути такою довгою, щоб волоски стирчали з кулака, коли бороду обійняти долонею.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ПЕРЕДПЛАТНИКИВ ЩОДЕННИКА „СВОБОДА“

Ще в червні 1995 року ми зверталися до вас, шановні читачі нашого довголітнього щоденника, щоб знати вашу думку і дістати ваше рішення. Тоді ходило нам про те, щоб довідатися від передплатників, чи вони бажають, щоб наш щоденник надальше залишився щоденником при значній підвищці передплати (від 30 до 75 дол.), чи воліють одержувати тільки тижневик за меншою передплатою. Розіслано понад 10,200 запитників, на які відповіло 4,860 передплатників. З числа тих, які відповіли, 2,892 або 60 відс. проголосувало за щоденник і таким „Свобода“ залишилася.

Тим, що більше як половина передплатників не виявила свого рішення, ми були дуже заскочені і зажурені, бо не було відомо, яке рішення зробить ця велика частина передплатників, коли їх передплата закінчиться і прийдеться платити вищу. Ми дуже раді і щиро вдячні тим численним передплатникам, що таки вирішили втримати передплату „Свободи“ як щоденника. Мабуть, вони були свідомі вартости щоденника для підтримування активности української громади та вважали, що без нього не могли б вони уявити свого життя. Але все ж таки від червня 1995 року по грудень 1996 року „Свобода“ втратила 2,181 передплатників та понад 163,000 дол. від передплат. Позитивним явищем є факт, що спад передплатників значно зменшився в останньому кварталі 1996 року. Віримо, що це продовжуватиметься і у 1997 році та що зможемо дістати нових передплатників в майбутньому.

Коли ситуація вимагала значної підвишки передплати, багато осіб звертали нам увагу, що треба було поступово, кожного року підвищувати передплату, але на меншу суму, щоб підвишка не була так разюча.

Якраз тепер створюється знову ситуація, що через менше число передплатників спадає прихід, а видатки залишаються майже такі самі, за малим винятком коштів пересилки і паперу. УНСоюз, як видавець, не бажає підносити передплату за газету як членам, так і нечленам. Але за 1996 рік УНСоюз знова доплатив до видавництва майже 500,000 дол. Коли взяти до уваги, що обидва часописи мають 16,000 читачів, це означає, що кожному читачеві УНСоюз подарував суму 31,25 дол. Не можемо допустити до того, щоб цей дефіцит з кожним роком зростав. Але при малому тиражі є мало можливостей, де можна заощадити видатки, чи збільшити прибутки. Треба мати на увазі, що самі кошти пересилки одного числа щоденника виносять 47 дол. річно, або 62 відс. передплати. Не багато помагає нам у втриманню передплатників дуже погана поштова доставка наших обидвох газет. Постійні нарікання наших передплатників спрямовуємо до Поштового уряду, згідно з їх вимогою, до Office of Consumer Affairs, спеціяльного відділу, де ініціюють т. зв. Publication watch. Часом це дає добрі результати, але в більшості на короткий час. За винятком горстки передплатників з метрополітальної округи Ню Йорку, велика більшість передплатників не дістає газети кожного дня, хоча кожного дня найдальше до години 2:30 по полудні газети доставляємо на головну пошту в Джерзі Сіті. За те, щоб газету доставляли до передплатників кожного дня, платимо кожного дня 1,500 дол. якщо газета має чотири сторінки, або більше, якщо обсяг газети більший. На жаль, наші читачі нас повідомляють, що дістають по дві, три або більше газет наraз, а частка деяких примірників зовсім не доставляють, або доставляють з великим запізненням. Найгіршу доставу газети мають, мабуть, передплатники, котрі проживають у містах середньої чи західньої частини Америки. Підсумок такий, що Поштовий уряд бере гроші за послуги, але цих послуг не дає. У 1996 році виплачено Поштовому урядові за пересилку тільки самого щоденника суму 375,000 дол.

Щоб дарма не платити Поштовому урядові грошей за щоденну доставу, якої передплатники не мають, прийшла думка: чи не краще було б друкувати дальше „Свободу“ як щоденник, як це робимо досі, але висилати два рази в тижні — три примірники разом і два примірники разом. Тоді ми платили б тільки за дві доставки газет, що властиво тепер діється. Кошти за пересилку щоденника заощадили б нам приблизно 216,000 дол. Запевняємо шановних читачів, що щоденник матиме дальше щоденні вістки з України, як досі і вигляд не зміниться. Додаткові фонди, заощаджені за пересилку, допоможуть нам збільшити обсяг газети, зробити її цікавішою для всіх прошарків наших читачів.

Тепер голос за вами, шановні передплатники. Просимо не шкодувати труду і одного значка, але виповнити нижче поданий купон та переслати його до УНСоюзу. Радо читатимемо також ваші листи в цій дуже важній справі. Ваш відгук є для нас дуже важний і побажаний.

Хочемо ще раз запевнити вас, що „Свобода“ залишається надальше щоденником.

Екзекутива УНС

Якою...

(Закінчення зі стор. 2)

попиту населення є чи не найголовнішою перешкодою стабілізації виробництва. Спад виробництва чи склад валового продукту склав 4.4 відсотка його загального обсягу. Чого варті, сказав Л. Кучма, нескінченні заяви Уряду про захист національного ринку? Він же на очах деградує. Зупинившись на погашенні заборгованости у виплатах заробітної платні, питанням пенсій та інших соціяльних виплат, Президент назвав це злочином та пообіцяв суворо питати з Уряду та керівників місцевої влади. Якщо не буде зроблено рішучих кроків для погашення бюджетної заборгованости, Уряд у повному складі сам повинен піти у відставку за мотивами нездатности до керівництва. Щодо пенсійної реформи, то вона не має здійснюватися за рахунок пенсіонерів.

Зараз потрібно перейти від кількісних параметрів до справжнього і якісного їх наповнення. Це вимагає напруженої, конкретної праці, відповідальности від усіх інституцій влади, кожного працівника і всього загалу. Якщо на етапі здобуття незалежности вимагалося політичної волі, громадянської відповідальности і мужности, то сьогодні треба додати компетентність та професіоналізм. Ми повинні відповісти на виклик історії, мати оптимізм і стійку віру в те, що здолаємо всі труднощі, діяти послідовно, виважено та узгоджено, запровадивши надзвичайний стан праці для органів державної влади.

На закінчення свого послання, звертаючись до парламенту, Президент України Л. Кучма сказав: "Нас можуть різнити погляди та позиції, політичні уподобання, але у нас спільне завдання — закласти надійний фундамент у будівництво Української Держави, фундамент для цивілізованого життя багатьох поколінь її громадян. Якою Україна буде в XXI сторіччі, залежить від того, що ми зробимо для неї зараз".

Помер О. Ґерманюк

З Лас Вегас, Нев., наспіла сумна вістка що, у п'ятницю 21-го березня ц.р., відійшов у вічність громадський діяч і колишній управитель Українського Народного Дому в Ню Йорку мгр Онуфрій Ґерманюк, проживши 92 роки.

Заупокійна Служба Божа буде відправлена в понеділок, 31-го березня, у церкві св. Трійці у Стетен Айленді. Тіло покійного похоронено на місцевому цвинтарі. Вічна йому пам'ять!

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

КЛЮБУ СЕНЬЙОРІВ

при Т-ві „Самопоміч“ в Н.Й.

— відбудуться —

в суботу 5-го квітня 1997 р.
год. 1:30 по пол. в

Домівці Т-ва „Самопоміч“
98 2-га аве. Ню Йорк

До участи запрошує

УПРАВА

Ще про допомогу Львівській Науковій Бібліотеці ім. В. Стефаника

Від часу появи моєї статті „Потрібна негайна допомога Бібліотеці ім. Стефаника („Свобода“ з 25-го січня 1997 року) і спільного звернення ініціяторів допомогової акції Українського Історичного Товариства і Українського Народного Союзу до автора цієї статті часто дзвонять потенціяльні жертводавці і люди, зацікавлені долею скарбів української культури, з двома засадничими питаннями:

Чи криза вже минула, мовляв, у Ню Йорку дехто поширює вістки, що вже є більш-менш „все в порядку“ і держава прийшла з допомогою; друге питання відноситься до пожертв, мовляв, у нашому зверненні не було зазначено, що пожертви можна відтягати від федерального податку. Тому декілька днів я говорив з д-р Л. Крушельницькою, директором бібліотеки, відносно теперішньої ситуації. Криза не минула і бібліотека потребує якнайшвидше нашої допомоги. Звичайно ідеться про добровільні датки, нікого не можемо силувати, щоб хтось зложив одноразову пожертву на рятунок львівської бібліотеки. Також ми чули деякі голоси, що ця збіркова акція може „негативно“ відбитися на інших збіркових акціях на цілі деяких установ. Така раціоналізація і аргументи нам чужі і дивно, що їх висувається. Пожертви, зложені на Фонд Відродження України — УНС (конто Бібліотека ім. В. Стефаника у Львові), можна відтягати від федерального податку і кожний жертводавець одержить відповідну посвідку.

При тій нагоді треба згадати про одну вийняткову важливу справу. Львівська Наукова Бібліотека ім. В. Стефаника до сьогодні не має статусу національної бібліотеки України і тому не одержує відповідних фондів від держави. Вона існує при Академії Наук України, яка сама фінансово ледве витримує і перебуває в кризі, отже не може задовільно допомогти бібліотеці. Натомість у Києві маємо дві бібліотеки із статусом національної: Національна Парляментарна Бібліотека і Центральна Наукова Бібліотека ім. В. Вернадського Національної Академії Наук України. Вони є на державному бюджеті. Виринає засадниче питання: якщо у Києві є дві національні бібліотеки, тоді у Львові Наукова Бібліотека ім. Стефаника повинна також одержати статус національної. Без огляду на заходи директора бібліотеки, до сьогодні Львівська бібліотека не одержала того статусу. Якщо б це сталося, тоді Бібліотека ім. В. Стефаника могла б одержувати фонди з державного бюджету, а крім того, згідно із законом, одержувала б безплатно кожне видання, що появляється з України. Вірю, що наш комітет також зможе звернутися в цій важливій справі до Уряду України і Президента Кучми з проханням, щоб одна з центральних бібліотек України одержала статус національної.

Тим часом прийдім зі швидкою допомогою і безпосередньо причинімся до забезпечення і збереження культурних пам'яток української нації в Львівській Бібліотеці ім. Стефаника. Навіть найменша пожертва є важливою, і я вірю, що українська громадськість і установи позитивно відгукнуться на наш заклик.

Любомир Винар

Ділимося невимовно болючою вісткою, що несподівано 2-го березня 1997 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.
МИКОЛА ЛЕГЕТА

нар. 28-го липня 1921 р. в селі Лісники Бережанського повіту.

ПОХОРОН відбувся 4-го березня 1997 р. з похоронного заведення Мандзюка до церкви Непорочного Зачаття. Після жалобних відправ тлінні останки відпроваджено на місце вічного спочинку на цвинтар Mt. Olivet.

Горем прибиті:

дружина	— СТЕФАНІЯ
донька	— АДРІЯНА
син	— д-р БОРИС з дружиною СВІТЛЯНОЮ
внуки	— ЛАРИСА
	— АНДРЕЯ
	— АЛЕКСАНДРА
	— ДІМІТРА
швагер	— ЯРОСЛАВ МАЛИНОВСЬКИЙ
племінниця	— СОФІЯ МАЛИНОВСЬКА
	— ІРИНА з України

та ближча і дальша родина в ЗСА, Австралії та Україні.

UNA 30 Montgomery Street,
Jersey City, N. J. 07302

Уважаю, що „Свободу“ можна видавати у п'ятьох числах тижнево і висилати читачам два рази в тиждень.

ім'я і прізвище

Адреса

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
НЮ ЙОРК, Н.Й.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в п'ятницю, 11-го квітня 1997 р. о год. 6:30 веч. в Домівці Товариства „Самопоміч"
98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

5, 6, 8, 16, 19, 86, 130, 158, 184, 194, 200, 204, 205, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 450, 489.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук, предсідник
Марта Лиско, секретар
Олександер Ю. Благітка, касир
Іван Винник, контролер
д-р Іван Флис, поч. член Гол. Уряду
Марія Душник, поч. член Гол. Уряду
д-р Ярослав Падох, поч. член Гол. Уряду

за УПРАВУ ОКРУГИ
д-р Василь Лучків, *голова*
Надія Савчук, *секретар* Іван Хома, *касир*

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ ОКРУГИ:
д-р Іван Флис Микола Хоманчук

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
КЛІВЛЕНД, ОГАЙО
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 12-го квітня 1997 р., о год. 1-ій по пол. в залі УКЦ св. Покрови
6810-12 Broadview Rd., Parma, Ohio

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

102, 112, 115, 166, 180, 222, 233, 240, 291, 295, 328, 358, 364

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

УЛЯНА ДЯЧУК, предсідник
ТАРАС ШМАГАЛА, мол., радний

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Василь Ліщинецький, голова
Тарас Шмагала, мол. секретар Зенон Голубець, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
АЛЛЕНТАВН, Па.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 12-го квітня 1997 р. о год. 2:30 по пол. в залі Української Католицької Церкви
1826 Kenmore Avenue, Bethlehem, Pa.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

44, 47, 48, 137, 143, 147, 288, 318, 369,438

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Олександер Ю. Благітка, касир
Анна Гарас, почесний член Головного Уряду

За Управу Округи:
Анна Гарас, голова
Катерина Сержант, секретар Марія Колодруб, касир
Дмитро Мушастий, почесний голова

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

розвідування каспійської нафти]. Багато було надуманих перешкод, але для них немає грунту", — зазначив він.

Український президент вважає, що при досягненні домовлення між Азербайджаном, Грузією і Україною про будівництво нафтопроводу Баку-Супса можна звернутися за фінансовою допомогою до Европейського банку реконструкцій і розвитку.

Л. Кучма підтримав територіяльну цілісність Азербайджану, зазначивши, що „іншої точки зору в Україні немає і не було". Як відомо, в Нагорному Карабасі триває багаторічний вірмено-азербайджанський конфлікт за те, кому має належати цей анклав. Г. Алієв сказав, що Азербайджан у цьому питанні дотримується Лісбонської угоди щодо мирного врегулювання, в якій підкреслено необхідність збереження територіяльної цілісности держав.

Г. Алієв також заперечив повідомлення міністерства оборони Росії про те, що Україна доставляє в Азербайджан зброю, назвавши ці повідомлення „наклепницькими", і „брехливими". Л. Кучма сказав, що обидві сторони навіть не говорили про доставу зброї.

В Ню Йорку відбулася перша зустріч „четвертої хвилі"

У суботу, 15-го березня, відбулася в Ню Йорку, в приміщеннях давнього Літературно-Мистецького Клюбу, 136 Друга авеню, перша зустріч новоприїжджих з України із представниками кредитівки „Самопоміч" в Ню Йорку та з головою Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку Мирославом Шмігелем і Євгенією Кузьмович-Благою. Зустріч, на яку прийшло понад 30 членів „четвертої хвилі", започаткував її ініціятор редактор журналу „Закордонна Газета", сам один із т. зв. нових імігрантів Петро Рибчук.

Присутні з великою цікавістю слухали пояснень про дію та можливості кредитівки „Самопоміч" та її поміч у всіх фінансових питаннях, що їх мають новоприїжджі. Кредитівка постійно допомагає українцям у полагодженні їхніх фінансових справ, а тепер для кращої обслуги своїх численних нових членів додала ще й окремі години урядування в п'ятницю і суботу. М. Шмігель і Є. Кузьмович-Блага вияснили присутнім всі можливості, які дає кредитівка включно із висилкою грошей в Україну, і роздали відповідні друковані матеріяли українською мовою.

Новоприбулі ставили багато питань та подавали свої проблеми, як фінансові, так і з підшуканням праці, приміщень та правного статусу. У перерві, при дружній розмові, була можливість до взаємного пізнання, а часом і до виявлення своїх журб, пошуків та надій.

Присутні подали також багато своїх прохань і побажань, які може з часом будуть можливі до виконання. Тут запевнив про дальший зв'язок і пляни майбутніх постійних щомісячних зустрічей М. Шмігель, який також вияснив дію поодиноких українських організацій в Ню Йорку та працю Товариства „Самопоміч", що повинна бути прибіжищем для нових емігрантів.

Щира атмосфера зустрічі і можливість поговорити та виявити свої турботи є найкращим доказом, що такі зустрічі потрібні.

О. Кузьмович

Росія...

(Закінчення зі стор. 1)

межувалися від життя пересічних громадян, Л. Кучма визнав, що такі люди серед керівників є, але сам він до них не належить: "Я ніколи в своєму житті не відривався від землі. Розумію, що це тимчасове явище в житті кожного Президента. Тому, чим більше відірвешся від людей, які по вулиці сьогодні ходять, тим болючіше буде падати на цю грішну землю. А я не хочу падати, я хочу вийти і піти нормально з тими людьми, за яких я сьогодні відповідаю більше, ніж будь-хто інший".

Цікавилися журналісти й тим, чому Л.Кучма частіше буває в столицях европейських країн: тому, що в Москві зустрів особливе наставлення, чи, може, змінилося його ставлення до місця Українии у світі? На це Л.Кучма відповів, що у 1992-94 роках Україну вважали явищем тимчасовим, а сьогодні — це европейська держава зі своїм обличчям і своїм майбутнім. А остаточний рух України залежатиме від поведінки Росії, агресивна політика якої підштовхує Україну в бік НАТО. Водночас Президент вважає, що позаблоковий статус України влаштовує і НАТО, і Росію, і Европу, і країни колишнього СССР.